

Legendaarse lastearsti mälestused

Väino Sinisalu – Eesti Arst

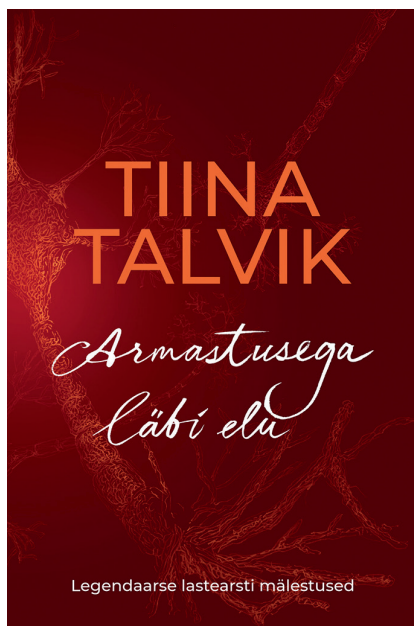
Tiina Talvik. Armastusega läbi elu. Legendaarse lastearsti mälestused. MTÜ Mõttesild, 2022, 328 lk.

Värskest ilmunud mälestusteraamat on läbilõige teeneka arsti, meditsiiniteadlase, lasteneuroloogia arendaja professor Tiina Talviku (21.04.1938–09.02.2021) sisukast elust ja tulemuslikust tööst.

Raamatu on koostanud Ago Pärtelpoeg ja Meeli Pärtelpoeg ning sellega alustati Tiina Talviku aktiivsel kaasalöömisel juba mitme aasta eest, paraku jõudis see paljude asjaolude tõttu lugejateni alles Tiina Talviku 84. sünniaastapäeval.

Mahukas, 328-leheküljelises heal trükitehnilisel tasemel tehtud teoses on Tiina Talvik kirjeldanud oma sugupuud, vanavanemaid, vanemaid, lapse- ja noorusiga, elu üliõpilasena, abikaasana, emana, vanaemana. Käsitletud on tema tegevust arsti ja teadlasena ning lasteneuroloogia arenguetape Eestis. Raamatus on rohkesti fotosid, mis toovad lugeja silmade ette Tiina Talviku elu ja tegevuse piltides. Koostajad on kogunud ja esitanud viiekümne Tiina Talviku mõtte-, töö- ja teekaaslaste mälestusi temast ning nende ühistest ettevõtmistest. Ära on toodud ka 12 Tiina Talviku lähedase pereliikme meenutused emast, vanaemast, tädist ja naiseõest. Kõigis mälestustes on Tiinat meenutatud alati säravana, hoolivana, sooja, targa ja tähelepanelikuna. Ta oli sõbralik teejuht paljudele.

Raamatule on kirjutanud eessõna Tartu Ülikooli rektor professor Toomas Asser, tunnustades Tiina Talviku viljakat tegevust arsti ja arendajana. Rektori sõnul on Tiina Talvik lasteneuroloogia rajajana

Eestis oluliselt mõjutanud ka meditsiinilise geneetika arengut kodumaal, olles vastava teenistuse arendaja ja esimene konsultant Eestis ning toonases Nõukogude Liidus.

Omapoolses sissejuhatuses raamatule on Tiina Talvik teinud kokkuvõtte teadusliku mõtlemise ja lasteneuroloogia arengust. Tema hinnangul on lapsed iga rahva ja riigi suurim vara, investeering laste tervisesse ja haridusse on investeering tulevikku. Laste ja noorte tervis, haridus ja väärtushinnangud määravad riigi tuleviku.

Oma elutöö kohta on ta märkinud järgmist: „Mul on olnud õnne olla osaline mitme eriala alguse juures Eestis – lasteneuroloogia, rehabilitatsioon. Samuti on mul olnud võimalus anda oma osa meditsiinilise geneetika arengusse selle algusaastail meie vabariigis. Olen geneetilise konsultatsiooni rajaja (koos Avo-Valdur Mikelsaarega, 1968) ning esimene konsultant“.

Oma tegevuse tulemusi hinnates tuleks Tiina Talviku veendumuse kohaselt „... esitada küsimus – kust kõik on alguse saanud? Üksi ei suudeta suurt midagi teha, kui just filosoof ei olda. Geneetikuna olen üsna veendunud, et minu vanemad Liidia ja Alfred Tanimäe on mulle head eeldused kinkinud – suhteliselt hea mälu ja mõtlemisvõime, ilmselt ka „uudishimu geeni“ ning ema on õpetanud mind tööd tegema“. Oma peamisteks õpetajateks-suunajateks on ta pidanud neuroloogia ja neurokirurgia professorit Ernst Raudamit ning kauaaegset lastekliiniku juhatajat dotsent Leida Kerest.

Mälestusteraamatus on kronoloogilises järjekorras esitatud Tiina Talviku tööelu etapid alates 1962. aastast jaoskonna pediatrina, 1964. aastast lasteneuroloogina, 1968. aastast meditsiinigeneetika konsultandina, 1974. aastast närvikliiniku assistendi ja dotsendina, 1991. aastast pediaatriakateedri juhatajana, 1992. aastast pediaatriaprofessorina ja alates 2003. aastast emeriitprofessorina ja vanemteadurina. Ise võtab ta oma tööelu kokku nii: „... minu tööraamat algab sanitarina lastekliinikus (1957. aastast) ja lõpeb professorina lastekliinikus“.

Tiina Talviku unistuseks viimastel aastatel oli puuetega laste ja noorte perekodu uue hoone rajamine Tammistus. Unistus täitus mõni päev enne jäädavat lahkumist 4. veebruaril 2021, mil ta osales koos ürituse patrooni president Kersti Kaljulaidiga hoone nurgakivi panekul. Mälestusteraamatus on toodud foto sellest üritusest ja Kersti Kaljulaidi meenutused Tiina Talvikust: „... annaks saatus paljudele võimaluse näha nii kauaoodatud unistuse täitumist ja nii siirast rõõmu sellest“.